

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 1 marca 2023 r.

PS-VI.431.3.2.2023.ICZ

**Szanowna Pani
Barbara Nalińska
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5
ul. Mazurska 6/1
82-300 Elbląg**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.128.2023 z 9 lutego 2023 r. zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Iwona Czmochowska – główny specjalista, kierująca zespołem inspektorów,
2. Izabela Chowańska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 w Elblągu. Czynności kontrolne rozpoczęto 9 lutego i zakończono 10 lutego 2023 r. Zakresem przedmiotowym kontroli objęto zgodność zatrudniania pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2022, poz. 447 ze zm.) – zwanej dalej ustawą wripsz,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/Jednostka/kontrolowana Jednostka/POW Nr 5 – co oznacza: Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Nr 5 w Elblągu,
2. Jednostka obsługująca – co oznacza: Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Nr 4 w Elblągu, będącą jednocześnie „jednostką obsługującą”, zapewniającą Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 w Elblągu obsługę ekonomiczną, administracyjną i organizacyjną,
3. Dyrektor/Dyrektor Placówki/Dyrektor kontrolowanej Jednostki – co oznacza: Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 i Nr 4 w Elblągu, panią Barbarę Nalińską,
4. Zastępca Dyrektora – co oznacza Zastępcę Dyrektora, panią Monikę Józefowicz,
5. Koordynator – co oznacza: starszego wychowawcę koordynatora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 w Elblągu, panią,
6. Regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 w Elblągu, obowiązujący w dacie kontroli,
7. pracownicy pedagogiczni – co oznacza: wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych do pracy z dziećmi i rodziną, o których mowa w art. 98 ustawy wripsz,

8. pracownicy niepedagogiczni – co oznacza: osoby zatrudnione do obsługi i administracji, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy wrispz.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2022 roku do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Jednostkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności Dyrektora – pani Barbary Nalińskiej, Zastępcy Dyrektora – pani Moniki Józefowicz oraz Koordynatora – pani, upoważnionej przez Dyrektora do udzielania informacji i wyjaśnień na potrzeby prowadzonej kontroli **/akta kontroli str. 1/**. Ustaleń dokonano w oparciu o: analizę akt osobowych pracowników udostępnionych przez Dyrektora, wyjaśnienia i informacje przekazane przez Dyrektora i Koordynatora, rozmowy przeprowadzone z wychowankami Domu oraz pracownikami pedagogicznymi obecnymi w Placówce w dniach przeprowadzania czynności kontrolnych.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

Ustalenia z kontroli

1. Zasady działania i organizacji Placówki

POW Nr 5 jest publiczną całodobową socjalizacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą, prowadzoną przez Miasto Elbląg, przeznaczoną dla 14 wychowanków.

Z § 9 ust. 5 Statutu Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 w Elblągu, przyjętego Uchwałą Nr XII/352/2020 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 25 czerwca 2020 r. **/akta kontroli str. 2-5/** wynika, że „*obsługę ekonomiczną, administracyjną i organizacyjną Placówki zapewnia Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 4 w Elblągu*”. Natomiast organizację Placówki, w tym jej strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania określa Regulamin. W okresie objętym kontrolą były to:

- Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 w Elblągu, wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2022 Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 w Elblągu z dnia 3 stycznia 2022 r.,
- Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 w Elblągu, wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/2022 z dnia 31 stycznia 2023 r. Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 w Elblągu **/akta kontroli str. 6-56/**.

Z § 9 Regulaminu wynika, że „*Placówką kieruje Dyrektor przy pomocy Starszego Wychowawcy Koordynatora*” oraz, że Dyrektor Placówki „*zapewnia sprawne funkcjonowanie Placówki, wykorzystując Zasoby Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4*” w tym, między innymi:

- sprawuje nadzór nad organizacją pracy i realizacją zadań,
- posiada uprawnienia pracodawcy wobec pracowników Placówki i jest ich przełożonym,
- zatrudnia i zwalnia pracowników, ustala ich wynagrodzenie, zakresy obowiązków i uprawnień, przyznaje nagrody i udziela kar porządkowych **/akta kontroli str. 11/**.

Natomiast z § 9 Regulaminu wynika, że Starszy Wychowawca Koordynator odpowiada przed Dyrektorem za jakość i zgodność z obowiązującymi przepisami zadań realizowanych przez Placówkę, przed Zastępcą Dyrektora zaś za sprawy związane z procesem opiekuńczo-wychowawczym i zapewnienia bezpieczeństwa wychowankom Placówki **/akta kontroli str. 11/**.

Zgodnie z wykazem stanowiącym wyciąg z ewidencji dzieci przebywających w Placówce **/akta kontroli str. 57-58/**, stan osobowy wychowanków na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych tj. na 9 lutego 2023 r. wynosił 14 osób, w tym 1 dziecko przebywało w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym.

W czasie, gdy realizowano czynności kontrolne, w Placówce przebywało 2 dzieci w wieku poniżej 10 roku życia, które umieszczone zostały w instytucjonalnej pieczy zastępczej:

- w jednym przypadku wraz ze starszym rodzeństwem,
- w jednym przypadku wraz z małoletnią matką,

co dopuszcza art. 95 ust. 2 ustawy wripsz i co znajduje potwierdzenie w dokumentacji Jednostki.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami

W celu zbadania zgodności zatrudnienia Dyrektora, Zastępcy Dyrektora oraz pozostałych pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, określonymi w przepisach prawa, analizie poddano kwalifikacje 100% pracowników pedagogicznych zatrudnionych w Placówce oraz kwalifikacje pracowników realizujących zadania na rzecz dzieci w niej umieszczonych, zatrudnionych w Jednostce obsługującej.

W myśl § 7 Regulaminu, w kontrolowanej Jednostce zatrudnia się: Dyrektora, Zastępcę Dyrektora, Koordynatora, wychowawców i wychowawcę ds. pracy z rodziną. Zgodnie z wykazami przedłożonymi kontrolującym, stanowiącymi **akta kontroli str. 60-69 oraz 70-73**, w okresie podlegającym kontroli, POW Nr 5, a także Jednostką obsługującą kierował Dyrektor oraz Zastępca Dyrektora. Na stanowiskach pracowników pedagogicznych w POW Nr 5, zatrudnionych było łącznie 10 osób, w tym:

- starszy wychowawca – Koordynator – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- wychowawca – 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- starszy wychowawca – 3 osoby, w wymiarze 3 etatów,
- młodszy wychowawca - 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- wychowawca ds. pracy z rodziną – 1 osoba w wymiarze 1 etatu.

Natomiast pozostali specjaliści, tacy jak:

- wychowawca do spraw edukacji artystycznej – 1 osoba, w wymiarze 0,16 etatu,
- psycholog – 1 osoba, w wymiarze łącznie 1 etatu,
- pedagog – 1 osoba, w wymiarze ½ etatu,

zatrudnieni byli w Jednostce obsługującej.

Ustalono, iż Dyrektor oraz Zastępca Dyrektora spełniali wymogi kwalifikacyjne przewidziane dla osób kierujących placówką opiekuńczo-wychowawczą, określone w art. 97 ust. 3 ustawy wripsz, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną, a także aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są zdolni do kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą.

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji ustalono, że wszyscy pracownicy pedagogiczni spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 98 ust. 1 ustawy wripsz, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie. Stwierdzono, że w aktach osobowych ww. osób znajdowały się oświadczenia potwierdzające spełnianie przez nich wymogów określonych w art. 97 ust. 3 pkt 3-5 oraz art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wripsz, dotyczące:

- niepozbawienia/nieograniczenia władzy rodzicielskiej,
- nieskazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo (w tym także skarbowe),
- wypełniania obowiązku alimentacyjnego, w przypadku gdy taki wynikał z tytułu egzekucyjnego.

Ponadto ustalono, iż wszystkie osoby pracujące z dziećmi w kontrolowanej Jednostce zdolne były do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wripsz, zostało potwierdzone zaświadczeniami lekarskimi o braku przeciwwskazań do wykonywania tej pracy.

W ramach obsługi administracyjnej i organizacyjnej Placówki na stanowiskach pracowników niepedagogicznych, w Jednostce obsługującej zatrudniano także osoby, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy wrispz. Kwalifikacje tych osób były przedmiotem kontroli problemowej, przeprowadzonej w Jednostce obsługującej w dniu 4 maja 2022 roku. Mając na uwadze powyższe, a także fakt, że po zakończeniu czynności kontrolnych w POW Nr 4 na ww. stanowiskach nie zatrudniano kolejnych pracowników, odstąpiono od weryfikacji kwalifikacji tych pracowników. Weryfikacji poddano jedynie akta osobowe tych osób pod kątem posiadania aktualnych zaświadczeń lekarskich, potwierdzających spełnienie warunków, o których mowa w art. 98 ust 3 pkt 3 i 4 ustawy wrispz. Nie wniesiono w tym zakresie uwag.

Z pisemnej informacji przekazanej przez Dyrektora Placówki, stanowiącej **akta kontroli str. 74** wynika, że w okresie podlegającym kontroli wobec żadnego pracownika kontrolowanej Jednostki nie wszczęto postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego. Natomiast z ustnej informacji przekazanej przez Koordynatora wynika, że w kontrolowanej Jednostce w okresie objętym kontrolą nie korzystano ze wsparcia wolontariuszy, o których mowa w art. 99 ust. 4 ustawy wrispz.

3. Zapewnienie zatrudnionym pracownikom prawa do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz udział pracowników w szkoleniach podwyższających lub wzmacniających ich kompetencje zawodowe

W myśl art. 98 ust. 4 ustawy wrispz, pracownicy pedagogiczni mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Z informacji przekazanej przez Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 75-77** wynika, że wyżej wskazany zapis był realizowany w Placówce między innymi poprzez „powierzenie pracownikom zadań adekwatnych do ich możliwości i kompetencji, stwarzanie możliwości uczenia się i rozwoju”, poprzez udział w szkoleniach, treningach oraz warsztatach edukacyjnych, prowadzonych przez psychologów pracujących w Placówce i Jednostce obsługującej. Zaświadczenia i informacje o ukończonych przez pracowników pedagogicznych szkoleniach znajdowały się w ich dokumentacji kadrowej.

Ponadto od marca do grudnia 2022 roku 2 wychowawców zatrudnionych w POW Nr 5 objęto wsparciem w formie superwizji, której celem było „*wsparcie i skonfrontowanie metod pracy z dziećmi i ich rodzinami z problemem alkoholowym*” **/akta kontroli str. 76/**. Jak podał Dyrektor, w 2023 roku ponownie będzie realizowany program terapeutyczny, w ramach którego również zostanie przeprowadzona superwizja, a uczestniczyć w niej będą pracownicy z POW Nr 5, którzy nie brali w niej jeszcze udziału.

W Placówce prowadzono także rozmowy wspierające, które organizowano w formie spotkań wychowawców z Koordynatorem oraz specjalistami pracującymi w kontrolowanej Jednostce, podczas których omawiano sytuacje wymagające wdrożenia wspólnych rozwiązań.

W rozmowach indywidualnych pracownicy potwierdzili powyższe. Wszyscy pracownicy pedagogiczni, z którymi kontrolujący przeprowadzili indywidualne rozmowy wskazali, iż nie odczuwają wypalenia zawodowego i nie potrzebują szczególnego wsparcia i korzystania z poradnictwa w w/w zakresie. W sytuacjach trudnych udzielali sobie wzajemnie wsparcia i pomocy. W razie potrzeby mogli liczyć również na Dyrektora czy Koordynatora. Podkreślili, że przyjazna atmosfera w pracy, dobre relacje pomiędzy nimi mają pozytywny wpływ na komfort pracy, co również przeciwdziała wypaleniu zawodowemu **/akta kontroli str. 75-77/**.

4. Jakość wsparcia udzielanego przez pracowników Placówki w ocenie dzieci

W ramach postępowania kontrolnego zespół inspektorów przeprowadził w dniach 9 i 10 lutego 2023 r. indywidualne rozmowy kierowane z 10 wychowanków przebywających w czasie trwania czynności kontrolnych w POW Nr 5, na temat jakości udzielanego im przez pracowników Placówki wsparcia /akta kontroli str. 78-87/. 3 dzieci było nieobecnych w Pałacówce w czasie prowadzenia czynności kontrolnych, 1 przebywał poza Placówką zgodnie z informacją zawartą na str. 3 niniejszego wystąpienia.

Podczas rozmów indywidualnych z kontrolującymi, wszyscy wychowankowie pozytywnie wypowiadali się o wychowawcach oraz specjalistach pracujących w Jednostce, a także Dyrektora, Zastępcy Dyrektora i Koordynatorze. Potwierdzili zgodnie, że mogli liczyć na wsparcie i pomoc ww. osób. Dzieci wskazały, że nie zdarzały się sytuacje, aby zwracając się z prośbą o pomoc do kadry Placówki nie otrzymali jej. Wszyscy wychowankowie, z którymi przeprowadzono rozmowy stwierdzili, że zarówno wychowawcy jak i pracownicy pedagogiczni pomagali im w rozwiązywaniu ich problemów. Dzieci nie zgłosiły uwag w zakresie wsparcia oraz jakości opieki w Placówce.

5. Uwagi i wnioski

Mając na względzie wyniki kontroli oraz pozytywne opinie wychowanków na temat opieki sprawowanej przez wychowawców, a także opinie pracowników na temat wsparcia udzielanego przez Dyrektora Jednostki, w zakresie zapobiegania zjawisku wypalenia zawodowego, nie wnosi się uwag.

Jednocześnie w związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) do wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy w.r.p.s. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Urszula Jędrychowska

Zastępca Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

Iwona Czmochowska – główny specjalista

Izabela Chowańska - główny specjalista